

5 DALIS

RINKIMŲ PROCESO INFORMACIJOS INTERNETE REGULIAVIMAS IR MANIPULIACINIS AR NEAUTENTIŠKAS ELGESYS

1 SKYRIUS.

Pratarmė

Sąvokų apibrėžimai (5 dalis.)

144. Šioje dalyje:

„įgaliotas pareigūnas“ aiškinamas pagal 128 skirsnį;

„robotas“ – automatizuota internetinė paskyra, programinė įranga arba procesas, kai visos arba iš esmės visos paskyros, programos ar proceso veiksmai ar įrašai nėra asmens pasiektas rezultatas;

„sintetinė sankaita“ – garso, paveikslėlių ar vaizdo turinys, kuriuo manipuluojama, arba sintetinis garso, paveikslėlių ar vaizdo turinys, kuris klaidingai atrodo autentiškas arba teisingas ir kuriame vaizduojami asmenys, rodomi jų nesakyti ar nedaryti dalykai, sukurti naudojant dirbtinio intelekto technologijas, įskaitant mašinų mokymąsi ir gilųjį mokymąsi;

„Skaitmeninių paslaugų reglamentas“ – 2022 m. spalio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/2065¹ dėl bendrosios skaitmeninių paslaugų rinkos, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2000/31/EB;

„dezinformacija apie rinkimų procesą“ – melaginga ar klaidinanti internete skelbiama informacija apie rinkimų procesą, kuri skleidžiama siekiant apgauti arba užtikrinti ekonominę ar politinę naudą ir kuri gali padaryti žalos visuomenei;

„rinkimų kampanijos laikotarpis“ – tai:

- a) toks laikotarpis (įskaitant rinkimų laikotarpį), kurį nurodymu kartais gali nustatyti Komisija, atsižvelgdama į visus rinkimus ar referendumą, kuris prasideda dieną prieš artėjančius rinkimus ar referendumą ir baigiasi balsavimo dieną tuo metu, kai baigiasi balsavimas; šios datos nurodomos Komisijos paskelbtame pranešime tokiu būdu, kuris, jos nuomone, yra tinkamas, ne vėliau kaip prieš 7 dienas iki ankstesnės datos,

¹ OL L 277, 2022 10 27, p. 1.

- b) laikotarpis, kuris prasideda prieš tris mėnesius iki paskutinės datos, kai pagal įstatymą reikalaujama surengti rinkimus, ir baigiasi, kai baigiasi rinkimų laikotarpis; arba
- c) kai a ir b punktai netaikomi – rinkimų laikotarpis;

„rinkimų laikotarpis“ – laikotarpis, prasidedantis rinkimų dieną ir pasibaigiantis rinkimų dieną;

„manipuliacinis arba neautentiškas elgesys“ – taktika, metodai ir procedūros, kurie:

- i) yra apgaulingas naudojimas paslaugomis ar funkcijomis tarpininkavimo paslaugų teikėjo paslaugoje, įskaitant naudotojų elgesį, kurio tikslas – dirbtinai padidinti melagingos ar klaidinančios internete skelbiamos informacijos apie rinkimų proceso aprėptį arba numanomą viešąją paramą, arba
- ii) gali skatinti sintetinės sankaitos platinimą ar skelbimą tarpininkavimo paslaugų teikėjo paslaugos naudotojams, arba
- iii) dėl jų pobūdžio, konteksto arba bet kurios kitos svarbios aplinkybės leidžia daryti išvadą, kad jais siekiama skleisti ar skelbti melagingą ar klaidinančią internete skelbiamą informaciją apie rinkimų procesą tarpininkavimo paslaugų teikėjo paslaugoje, arba
- iv) gali padaryti žalą visuomenei.

„klaidinga informacija apie rinkimų procesą“ – melaginga ar klaidinanti internete skelbiama informacija apie rinkimų procesą, kuria dalijamasi neturint žalingų ketinimų, nors poveikis vis dar gali būti žalingas;

„internetu skelbiama informacija apie rinkimų procesą“ – faktinio pobūdžio turinys, susijęs su rinkimų ar referendumo rengimu, įskaitant rinkėjų ar kandidatų registraciją, balsavimo laiką ir vietą, balsavimo pašto tvarką, balsavimo slaptumą, balsų skaičiavimą ir bet kokią kitą faktinį turinį, susijusį su konkrečių rinkimų ar referendumo rengimu arba apskritai su rinkimais ar referendumais, bet tuo neapsiribojant;

„politinė šalis“ turi 2 dalyje nurodytą reikšmę;

„balsavimo dienos nurodymas“ – ministro nurodymas, kuriuo skiriama diena balsavimui surengti ir kuris priimamas:

- a) Atstovų rūmų rinkimų atveju – pagal 1992 m. įstatymo 96 skirsnio 1 dalį,

- b) Europos Parlamento rinkimų atveju – pagal 1997 m. įstatymo 10 skirsnio 1 dalį,
- c) vietos rinkimų atveju – pagal 2001 m. įstatymo 26 skirsnio 2 dalį,
- d) prezidento rinkimų atveju – pagal 1993 m. įstatymo 6 skirsnio 1 dalies c punktą,
- e) referendumo atveju – pagal 1994 m. įstatymo 10, 11 arba 12 skirsnį,
- f) Airijos Senato rinkimų atveju – pagal 1937 m. Airijos Senato rinkimų (universiteto narių) įstatymo 12 skirsnį ir 1947 m. Airijos Senato rinkimų (komiteto narių) įstatymo 24 skirsnį, arba
- g) Limeriko merų rinkimų atveju – pagal 2024 m. Vietos valdžios (Limeriko mero) ir įvairių nuostatų įstatymo 2 priedo 1 dalies 6 punktą;

„žala visuomenei“ – bet kokia didelė grėsmė rinkimų ar referendumo teisingumui ar sąžiningumui;

Komisijos ir Žiniasklaidos komisijos bendradarbiavimas

- 144A. (1) Komisija gali sudaryti susitarimą (šiose skirsnyje vadinamą bendradarbiavimo susitarimu) su Žiniasklaidos komisija, kad padėtų Komisijai vykdyti savo funkcijas pagal šią dalį.
- (2) Komisija ir Žiniasklaidos komisija gali keisti bendradarbiavimo susitarimą.
 - (3) Komisija per vieną mėnesį nuo susitarimo (arba jo pakeitimo) sudarymo pateikia ministrui [ir įmonių, prekybos ir užimtumo ministrui] bendradarbiavimo susitarimo (įskaitant bet kokią tokio susitarimo pakeitimą) kopiją.
 - (4) Bendradarbiavimo susitarimas arba bet koks jo pakeitimas sudaromas raštu ir, kai tik įmanoma, sudarius susitarimą ar pakeitimą ir jį pateikus ministrui [ir įmonių, prekybos ir užimtumo ministrui], Komisija gali paskelbti susitarimą jos prižiūrimoje interneto svetainėje.
 - (5) Nepažeidžiant 6 poskirsnio, jokia teisės akto nuostata negali būti aiškinama kaip užkertanti kelią bendradarbiavimo susitarimo nuostatų galiojimui pagal Komisijos ir Žiniasklaidos komisijos sutartas sąlygas.
 - (6) Jeigu viena šalis pateikia informaciją kitai šaliai pagal 1 poskirsnyje nurodytą bendradarbiavimo susitarimą, bet kurio teisės akto nuostatos, susijusios su pirmosios šalies informacijos atskleidimu, taikomos antrajai šaliai tos informacijos atžvilgiu.

- (7) Jei Komisija arba Žiniasklaidos komisija nesilaiko kurios nors bendradarbiavimo susitarimo nuostatos, tai nepanaikina Komisijos ar Žiniasklaidos komisija įgaliojimų vykdymo.

Internetu skelbiama rinkimų informacija, dezinformacija apie rinkimų procesą, klaidinga informacija apie rinkimus ir manipuliacinio ar neautentiško elgesio funkcijos

145. (1) Komisija:

- a) užtikrina rinkimų ir referendumų teisingumą ir sąžiningumą pagal šią dalį.
 - b) stebi, tiria dezinformacijos apie rinkimų procesą sklaidą ir su ja kovoja,
 - c) stebi, tiria, nustato ir kovoja su manipuliaciniu ar neautentišku elgesiu,
 - d) stebi, tiria ir nustato tendencijas, susijusias su:
 - i) dezinformacija apie rinkimų procesą,
 - ii) klaidinga informacija apie rinkimų procesą ir
 - iii) manipuliaciniu arba neautentišku elgesiu,
 - e) didina visuomenės informuotumą apie klaidingą informaciją apie rinkimų procesą, dezinformaciją apie rinkimų procesą ir manipuliacinį ar neautentišką elgesį ir gali parengti, palengvinti arba skatinti švietimo ar informavimo programas, kad galėtų vykdyti savo funkcijas pagal šią dalį.
- (2) Nepažeisdama 16 skirsnio, Komisija gali pasitelkti bet kurį asmenį, kuris padėtų jai vykdyti 1 poskirsnyje nurodytas funkcijas, ir tuo tikslu ji gali atlikti vieną ar visus šiuos veiksmus:
- a) sudaryti sutartį su bet kuriuo asmeniu tokiomis sąlygomis ir tokiam laikotarpiui, kurį Komisija laiko tinkamu;
 - b) iš savo turimų lėšų išmokėti bet kuriam a punkte nurodytam asmeniui tokius mokesčius (jei tokių yra) arba išmokas išlaidoms padengti (jei tokių yra), kuriuos gali nustatyti Komisija.

Patariamąsios tarybos įsteigimas ir vaidmuo

146. (1) Komisija įsteigia patariamąją tarybą dėl internete skelbiamos informacijos apie rinkimų procesą (toliau – Patarioji taryba).

- (2) Gavusi prašymą ir prireikus savo iniciatyva Patariamoji taryba pataria Komisijai dėl:
 - a) dezinformacijos apie rinkimų procesą ir klaidingos informacijos apie rinkimų procesą pobūdį ir poveikį, ir
 - b) jei įmanoma, dėl to, kaip Komisija naudojami savo įgaliojimais pagal šią dalį.
- (3) Patariamąją tarybą sudaro ne daugiau kaip 6 asmenys, kuriuos skiria Komisija, ir kiekvienas iš jų turi turėti patirties visose toliau nurodytose srityse arba bet kurioje iš šių sričių:
 - a) rinkimų procesai (įskaitant referendumus) valstybėje,
 - b) teisingumo ir sąžiningumo skatinimas rinkimuose ir referendumuose, arba
 - c) naudojimas informacinėmis technologijomis ir informacijos sklaidos internetu vykstant rinkimams ir referendumams vykdydamas.
- (4) Ministras, gavęs viešųjų išlaidų, nacionalinio plėtros plano įgyvendinimo ir reformų ministro sutikimą, gali nustatyti atlygį ir išlaidas, jei tokių yra, mokėtinas patariamąsios tarybos nariui pagal šį skirsnį.
- (5) Atlyginimą ir išmokas išlaidoms padengti, jei tokių yra, nustatytas pagal 4 poskirsnį, moka Komisija iš savo turimų lėšų Patariamąsios tarybos nariui.

Suinteresuotųjų šalių tarybos įsteigimas ir vaidmuo

147. (1) Komisija kartais įsteigia suinteresuotųjų šalių tarybą, kuri Komisijai teikia konsultacijas ir nuomones, susijusias su elgesio kodeksų rengimu ir taikymu pagal 5 skyrių.
- (2) Suinteresuotųjų subjektų tarybą sudaro ne daugiau kaip 15 asmenų, kuriuos skiria Komisija ir kurių sudėtis atspindi Irachto narių bei spausdintinės, transliavimo ir internetinės žiniasklaidos nuomones.

2 SKYRIUS.

Interneto platformos pareigos

Interneto platformos pareiga teikti informaciją Komisijai

148. (1) Jei rinkimų kampanijos laikotarpiu tarpininkavimo paslaugų teikėjas gauna faktinių žinių ar žinojimą, įskaitant pranešimą, gautą taikant 149 skirsnyje nurodytą mechanizmą, kad:

- a) jo paslaugomis gali būti naudojama dezinformacijos apie rinkimų procesą tikslais,
- b) jo paslaugose gali būti pateikiama klaidinga informacija apie rinkimų procesą, arba
- c) jo paslaugose gali būti manipuliacinio arba neautentiško elgesio,

tarpininkavimo paslaugų teikėjas nepagrįstai nedelsdamas, tačiau laikydamasis 148A skirsnio, praneša Komisijai apie tokią dezinformaciją apie rinkimų procesą, klaidingą informaciją apie rinkimų procesą arba manipuliacinį ar neautentišką elgesį.

- (2) Nedarant poveikio 1 poskirsniiui, kai tik gali būti gautas labai didelės interneto platformos arba labai didelės interneto paieškos sistemos pagal Skaitmeninių paslaugų reglamento 34 straipsnio 1 dalį atliktas rizikos vertinimas, Žiniasklaidos komisija perduoda rizikos vertinimo kopiją Komisijai.
- (3) Komisija stebi, kaip tarpininkavimo paslaugų teikėjai laikosi 1 poskirsnio reikalavimų.

Atleidimas nuo atsakomybės už tarpininkavimo paslaugas

148A. Atleidimas nuo atsakomybės, taikomas pagal Skaitmeninių paslaugų reglamento 4, 5 ir 6 straipsnius, šios dalies tikslais taikomas tarpininkavimo paslaugų teikėjams.

Informacijos teikimas Komisijai

149. Jei Komisija įtaria, kad per rinkimų procesą skleidžiama dezinformacija yra susijusi su tarpininkavimo paslaugų teikėjo paslaugomis, neatsižvelgiant į tai, ar tie įtarimai kyla iš ataskaitos, gautos pagal 160 skirsnio 2 dalies a punktą, ar iš bet kurio kito šaltinio, Komisija gali tam tarpininkavimo paslaugų teikėjui pateikti nurodymą, kuriuo reikalaujama konkrečios informacijos apie vieną ar daugiau konkrečių jo paslaugų gavėjų pagal Skaitmeninių paslaugų reglamento 10 straipsnio nuostatas.

3 SKYRIUS.

Komisijos įgaliojimai

Internete skelbiamos rinkimų informacijos stebėseną ir tyrimas

- 150. (1) Komisija, vykdydama savo funkcijas pagal šią dalį, gali stebėti internete skelbiamą informaciją apie rinkimų procesą.
- (2) Kai Komisija pagrįstai mano, kad bet kokia internete skelbiama informacija apie rinkimų procesą gali:

- a) būti dezinformacija apie rinkimų procesą arba
- b) apimti manipuliacinį arba neautentišką elgesį, įskaitant neatskleistų robotų naudojimą,

Komisija arba Komisijos darbuotojas gali nagrinėti, tirti arba paskirti įgaliotą pareigūną nagrinėti ar tirti bet kurį iš šių klausimų, o įgaliotasis pareigūnas arba darbuotojas, atlikęs tyrimą, pateikia Komisijai ataskaitą.

- (3) Komisija arba Komisijos darbuotojas gali atlikti tokius tyrimus, kurie, jos nuomone, yra tinkami, arba nurodyti įgaliotam pareigūnui atlikti tokius tyrimus, o Komisija, Komisijos darbuotojas ar įgaliotas pareigūnas gali pareikalauti, kad bet kuris asmuo nedelsdamas pateiktų visą informaciją, dokumentus ar daiktus, kuriuos tas asmuo turi, ar viešuosius pirkimus, kurių gali prireikti Komisijai, Komisijos darbuotojui ar įgaliotam pareigūnui tyrimo tikslais.
- (4) 137 skirsnio 1–9 dalyse arba pagal juos suteikti įgalioto pareigūno įgaliojimai panašiai ir su visais būtinais pakeitimais taikomi pagal 2 poskirsnį paskirtam įgaliotajam pareigūnui arba Komisijai arba Komisijos darbuotojui.
- (5) 130 skirsnio 3–6 dalyse nustatytos procedūros su visais būtinais pakeitimais taikomos pagal 1 poskirsnį paskirto arba Komisijos paskirto įgaliotojo pareigūno arba Komisijos darbuotojo funkcijų vykdymui.
- (6) Jeigu įgaliotasis pareigūnas arba Komisijos darbuotojas pateikia Komisijai ataskaitą dėl 1 poskirsnyje nurodytų klausimų, Komisija apsvarsto tą ataskaitą ir visas įgaliotojo pareigūno ar tokio nario pateiktas pastabas ar rekomendacijas.
- (7) Jei Komisija mano, kad tai tikslinga, ji gali pakviesti bet kurį asmenį per Komisijos nustatytą laikotarpį raštu pateikti Komisijai pastabas.
- (8) Komisijai apsvarsčius 6 poskirsnyje nurodytą ataskaitą ir bet kokią 6 ir 7 poskirsniuose nurodytą informaciją, Komisija gali:
 - a) nesiimti jokių tolesnių veiksmų,
 - b) jei ji įsitikina, kad pažeidimas vyksta arba buvo padarytas, asmens, kuris, Komisijos nuomone, pažeidžia ar pažeidė kurią nors šios dalies nuostatą, atžvilgiu naudotis bet kuriais įgaliojimais, kuriuos ji turi pagal 153–157 skirsnius,
 - c) parengti ir paskelbti savo atlikto tyrimo ataskaitą, arba

- d) jei ji įsitikina, kad pažeidimas vyksta arba buvo padarytas, patraukti baudžiamojon atsakomybėn už bet kokią teisės pažeidimą, kuris galėjo būti padaryta pagal 169 skirsnį.

Komisijos įgaliojimų perdavimas vykdomajam direktoriui

151. (1) Laikydamosi šio skirsnio nuostatų, Komisija pagal 153, 154, 155, 156 arba 157 skirsnius gali nurodymu perduoti savo įgaliojimų vykdymą vykdomajam direktoriui arba kitam Komisijos nariui, o vykdomasis direktorius ar kitas Komisijos narys vykdo tokias pareigas, kurios yra tinkamos atsižvelgiant į tokiu būdu suteiktus įgaliojimus, ir tuo tikslu veikia vietoj Komisijos.
- (2) Kai deleguojama pagal 1 poskirsnį –
- a) Komisijos vykdomasis direktorius arba kitas narys vykdo deleguotus įgaliojimus bendrai vadovaujant ir kontroliuojant Komisijai,
 - b) Komisijos vykdomasis direktorius arba kitas narys naudojami deleguotaisiais įgaliojimais laikydamasis delegacijoje nurodytų apribojimų (jei tokių yra) dėl laikotarpio, per kurį arba tam tikru mastu jis turi naudotis tais įgaliojimais, ir
 - c) 1 poskirsnyje nurodyta nuostata, pagal kurią Komisijai suteikiami įgaliojimai arba kuria reglamentuojama, kaip turi būti naudojamasi tokiais įgaliojimais, jeigu ir tiek, kiek tai taikytina deleguotiesiems įgaliojimams, galioja Komisijos vykdomajam direktoriui ar kitam jos darbuotojui vykdamas įgaliojimus, vietoj Komisijos vykdomojo direktoriaus ar kito jos darbuotojo nurodant Komisiją, ir kiekviena tokia nuostata turi būti atitinkamai skaitoma.
- (3) Kai naudojimasis įgaliojimais deleguojamas pagal šį skirsnį, įgaliojimai ir toliau suteikiami Komisijai, tačiau tuo pačiu metu jie suteikiami vykdomajam direktoriui ar kitam Komisijos nariui, kuriam jie suteikti, kad jais galėtų naudotis Komisija arba vykdomasis direktorius ar kitas atitinkamas Komisijos narys.
- (4) Komisija gali nurodymu iš dalies pakeisti arba atšaukti pagal šį skirsnį suteiktus įgaliojimus.
- (5) Komisija bet kuriuo metu gali pateikti bet kokią medžiagą ar informaciją, gautą atlikus tyrimą pagal 150 skirsnį, įskaitant bet kokią ataskaitą, Komisijos vykdomajam direktoriui ar kitam Komisijos darbuotojui, kuriam pagal 1 poskirsnį buvo deleguoti įgaliojimai, jei Komisija mano, kad informacija gali būti reikalinga, kad būtų galima tinkamai naudotis atitinkamais įgaliojimais.

Komisijos naudojimas įgaliojimais

152. (1) Komisija naudojasi savo įgaliojimais pagal 153, 154, 155, 156, 157 arba 158 skirsnius tik tuo atveju, jei Komisija įsitikina, kad tai atitinka viešąjį interesą, atsižvelgiant į visas aplinkybes, įskaitant bet kurio asmens, kuriam, Komisijos nuomone, naudojimas tokiais įgaliojimais gali turėti įtakos, teises.
- (2) Nepažeisdama 1 poskirsnio, Komisija, svarstydamą, kaip ji naudojasi savo įgaliojimais pagal 153, 154, 155, 156, 157 arba 158 skirsnius, deramai atsižvelgia į šiuos dalykus:
- a) teisę į saviraiškos laisvę;
 - b) teisę į asociacijų laisvę;
 - c) teisę dalyvauti viešuosiuose reikaluose;
 - d) konstitucinę valstybės pareigą ginti ir užtikrinti rinkimų ir referendumų teisingumą ir sąžiningumą, ir
 - e) proporcingumo principą;
 - f) teisę į įsisteigimo laisvę pagal ES teisę; ir
 - g) laisvę teikti paslaugas pagal ES teisę.
- (3) Nepažeisdama 1 ir 2 poskirsnių, Komisija, svarstydamą, kaip ji naudojasi savo įgaliojimais pagal 153, 154, 155, 156, 157 arba 158 skirsnius, atsižvelgia į šiuos dalykus:
- a) poreikį užtikrinti ekonomišką ir veiksmingą Komisijos išteklių naudojimą;
 - b) atitinkamą žalą visuomenei, nes ji susijusi su bendru rinkimų ar referendumo teisingumu ir sąžiningumu;
 - c) visas pagal 4 poskirsnį paskelbtas gaires.
- (4) Komisija parengia ir paskelbia gaires, kuriomis informuojama, kad Komisija arba asmuo, kuriam pagal 151 skirsnį buvo deleguoti įgaliojimai, galėtų tinkamai naudotis savo įgaliojimais pagal šią dalį.
- (5) Gairės pagal 4 poskirsnį gali apimti priemones, užtikrinančias, kad Komisijos įgaliojimų vykdymas būtų skaidrus visuomenei ir atitiktų geriausią tarptautinę praktiką bei visuomenės interesus.

- (6) Kai Komisija pateikia pranešimą arba nurodymą pagal 153, 154, 155, 156 arba 157 skirsnius, ji užtikrina, kad pranešimas arba nurodymas atitiktų Skaitmeninių paslaugų reglamento 9 straipsnio 2 dalyje nustatytas sąlygas.
- (7) Visi pagal šią dalį Komisijos pateikti pranešimai ar nurodymai perduodami Žiniasklaidos komisijai, kartu su visa informacija, kurią Komisija gavo iš tarpininkavimo paslaugų teikėjo pagal Skaitmeninių paslaugų reglamento 9 straipsnio 1 dalies reikalavimus.
- (8) Siekdama išvengti abejonių, Komisija gali nuspręsti, kad, atsižvelgiant į visas aplinkybes, tikslinga pateikti daugiau nei vieną pranešimą ar nurodymą pagal 153, 154, 155, 156 arba 157 skirsnius dėl to paties turinio ar elgesio internete.

Pranešimas apie pašalinimą

153. (1) Jei Komisija įsitikina, kad:

- a) remiantis turima informacija, gauta vykdant stebėseną ar kitu būdu, arba kurią pateikė bet kuris kitas asmuo ar kitaip, kad bet kokia rinkimų proceso informacija yra dezinformacija apie rinkimų procesą, ir
- b) tokio pranešimo pateikimas yra būtinas siekiant apsaugoti rinkimų ar referendumo teisingumą ar sąžiningumą,

Komisija gali paskelbti pranešimą apie pašalinimą, kuriuo reikalaujama, kad bet kuris fizinis ar juridinis asmuo, įskaitant visus tarpininkavimo paslaugų teikėjus, per nustatytą laikotarpį pašalintų turinį, su kuriuo susijęs pranešimas apie pašalinimą.

- (2) Nepaisant 152 skirsnio 6 dalies reikalavimų, šiame skirsnyje nurodytame pranešime:
 - a) pateikiamas Komisijos pareiškimas pagal 3 poskirsnį dėl 1 poskirsnio a punkte nurodytos dezinformacijos apie rinkimų procesą;
 - b) asmuo, kuriam skirtas pranešimas, informuojamas, kad jis pasirūpintų, kad a punkte nurodytas pareiškimas būtų paskelbtas internetinėje vietoje, nurodytoje pagal Skaitmeninių paslaugų reglamento 9 straipsnio 2 dalies a punkto iv papunktį; ir
 - c) asmuo, kuriam skirtas pranešimas, informuojamas apie teisę apskūsti pranešimą pagal 161 skirsnį per 5 dienas nuo pranešimo pateikimo dienos.
- (3) 2 poskirsnio a punkte nurodytame pareiškime:

- a) nurodoma, kad tai yra pareiškimas, kuris turi būti paskelbtas pagal Komisijos paskelbtą pranešimą apie pašalinimą, pagal kurį Komisija pagal šį skirsnį pareikalavo pašalinti tam tikrą turinį, matomą konkrečioje internetinėje vietoje,
- b) nurodoma, kad šių veiksmų imtasi, nes anksčiau šioje vietoje paskelbtas turinys yra dezinformacija apie rinkimų procesą,
- c) pateikiama Skaitmeninių paslaugų reglamento 9 straipsnio 2 dalies a punkto ii papunktyje pateiktų motyvų, dėl kurių Komisija mano, kad būtina reikalauti pašalinti informaciją, siekiant apsaugoti rinkimų ar referendumo teisingumą ar sąžiningumą, santrauka, ir
- d) nurodoma, kad bet kuris fizinis ar juridinis asmuo, kuriam pranešimas daro tiesioginį poveikį, gali apskųsti pranešimą pagal 161 straipsnį per 5 dienas nuo pranešimo pateikimo dienos.

Pranešimas apie klaidų ištaisymą

154. (1) Jei Komisija įsitikina, kad:

- a) remiantis turima informacija, gauta vykdant stebėseną ar kitu būdu, arba kurią pateikė bet kuris kitas asmuo ar kitaip, kad bet kokia rinkimų proceso informacija yra dezinformacija apie rinkimų procesą, ir
- b) tokio pranešimo pateikimas yra būtinas siekiant apsaugoti rinkimų ar referendumo teisingumą ar sąžiningumą,

Komisija gali paskelbti pranešimą apie klaidų ištaisymą, kuriuo reikalaujama, kad bet kuris fizinis ar juridinis asmuo, kuriam jis skirtas, įskaitant visus tarpininkavimo paslaugų teikėjus, visiems asmenims, kurie naudojami paslauga ar interneto platforma, pateiktų Komisijos pareiškimą pagal šį skirsnį.

(2) Nepaisant 152 skirsnio 6 dalies reikalavimų, šiame skirsnyje nurodytame pranešime:

- a) pateikiamas Komisijos pareiškimas pagal 3 poskirsnį dėl 1 poskirsnio a punkte nurodytos dezinformacijos apie rinkimų procesą;
- b) asmuo, kuriam skirtas pranešimas, informuojamas, kad jis pasirūpintų, kad a punkte nurodytas pareiškimas būtų paskelbtas internetinėje vietoje, nurodytoje pagal Skaitmeninių paslaugų reglamento 9 straipsnio 2 dalies a punkto iv papunktį; ir

- c) asmuo, kuriam skirtas pranešimas, informuojamas apie teisę apskusti pranešimą pagal 161 skirsnį per 5 dienas nuo pranešimo pateikimo dienos.
- (3) 2 poskirsnio a punkte nurodytame pareiškimе:
- a) nurodoma, kad tai yra pareiškimas, kuris turi būti paskelbtas pagal Komisijos paskelbtą pranešimą apie klaidų ištaisymą, pagal kurį Komisija pagal šį skirsnį pareikalavo ištaisyti tam tikrą turinį, matomą konkrečioje internetinėje vietoje,
 - b) nurodoma, kad šių veiksmų imtasi, nes turinys internetinėje vietoje yra dezinformacija apie rinkimų procesą,
 - c) pateikiama Skaitmeninių paslaugų reglamento 9 straipsnio 2 dalies a punkto ii papunktyje pateiktų motyvų, dėl kurių Komisija mano, kad pranešimo apie klaidų ištaisymą pateikimas visais atvejais buvo tinkamas siekiant apsaugoti rinkimų ar referendumo teisingumą ar sąžiningumą, santrauka,
 - d) nurodoma, kad bet kuris fizinis ar juridinis asmuo, kuriam pranešimas daro tiesioginį poveikį, gali apskusti pranešimą pagal 161 straipsnį per 5 dienas nuo pranešimo pateikimo dienos.
- (4) 2 poskirsnio a punkte nurodytame pareiškimе taip pat gali būti pateikta bet kuri iš šių ar visa ši informacija:
- a) pareiškimas, kuriame nurodoma, kokiais aspektais turinys buvo melagingas ar klaidinantis;
 - b) teisingas informacijos pateikimas; ir
 - c) tokia papildoma informacija ar pareiškimas, kuriuos Komisija laiko tinkamais atsižvelgiant į visas aplinkybes.

Nurodymas dėl ženklavimo

155. (1) Jei Komisija įsitikina, kad:

- a) remiantis turima informacija, gauta vykdant stebėseną ar kitu būdu, arba kurią pateikė bet kuris kitas asmuo ar kitaip, kad bet kokia rinkimų proceso informacija yra dezinformacija apie rinkimų procesą, ir
- b) kad tokio nurodymo priėmimas yra būtinas siekiant apsaugoti rinkimų ar referendumo teisingumą ar sąžiningumą,

kol Komisija atliks tolesnį tyrimą, Komisija gali priimti nurodymą dėl ženklavimo, kuriuo tarpininkavimo paslaugų teikėjas įpareigojamas nurodyti, kad Komisija šiuo metu tiria atitinkamą turinį pagal šią dalį, kad nustatytų, ar jis yra dezinformacija apie rinkimų procesą.

- (2) Nepaisant 152 skirsnio 6 dalies reikalavimų, nurodyme pagal šį skirsnį:
 - a) pateikiamas Komisijos pareiškimas pagal 3 poskirsnį dėl 1 poskirsnio a punkte nurodytos dezinformacijos apie rinkimų procesą;
 - b) asmuo, kuriam skirtas nurodymas, informuojamas, kad jis turi pasirūpinti, kad a punkte nurodytas pareiškimas būtų paskelbtas internetinėje vietoje, nurodytoje pagal Skaitmeninių paslaugų reglamento 9 straipsnio 2 dalies a punkto iv papunktį; ir
 - c) asmuo, kuriam skirtas pranešimas, informuojamas apie teisę apskųsti nurodymą pagal 161 skirsnį per 5 dienas nuo jo priėmimo dienos.
- (3) 2 poskirsnio a punkte nurodytame pareiškime:
 - a) patvirtinama, kad tai yra pareiškimas, kurį reikalaujama paskelbti pagal Komisijos pagal šį skirsnį išduotą nurodymą dėl ženklavimo, jei Komisija laikosi nuomonės, kad aptariamame pareiškime gali būti dezinformacijos apie rinkimų procesą;
 - b) nurodoma, kad nurodymo priėmimas nėra sprendimas, kad turinys yra dezinformacija apie rinkimų procesą;
 - c) pateikiamas motyvų pareiškimo, pateikto pagal Skaitmeninių paslaugų reglamento 9 straipsnio 2 poskirsnio a punkto ii papunktį, santrauka, kad Komisija galėtų manyti, jog įvykdyti 1 poskirsnio reikalavimai;
 - d) nurodoma, kad sprendimas, ar turinys yra dezinformacija apie rinkimų procesą, priimamas iki tolesnio tyrimo; ir
 - e) nurodoma, kad bet kuris fizinis ar juridinis asmuo, kuriam sprendimas daro tiesioginį poveikį, gali apskųsti nutartį pagal 161 skirsnį per 5 dienas.
- (4) Nurodyme taip pat gali būti pateikta tokia papildoma informacija ar pareiškimas, kurie, Komisijos nuomone, yra tinkami atsižvelgiant į visas aplinkybes.
- (5) Komisija priima sprendimą, kaip nurodyta 3 poskirsnio d punkte, ir kuo greičiau:

- a) duoda nurodymą asmeniui, kuriam buvo skirtas nurodymas dėl ženklavimo, informuojant tą asmenį, kad nurodymas ženklinti buvo atšauktas;
 - b) kai nustatoma, kad turinys yra dezinformacija apie rinkimų procesą, gali, kaip ji mano esant tinkama, naudotis bet kuriais savo įgaliojimais pagal 153, 154 arba 156 skirsnius.
- (6) Jei Komisija duoda 5 poskirsnio a punkte nurodytą nurodymą, 2 poskirsnio a punkte nurodytas pareiškimas pašalinamas.

Nurodymas dėl prieigos blokavimo

156. (1) Jei Komisija, remdamasi turima informacija, įsitikina, kad:

- a) nepriklausomai nuo to, ar Komisija gavo informaciją, susijusią su iš anksto nustatyta internetine vieta, stebėdama rinkimų proceso informaciją, ar kitaip, ar ją pateikė bet kuris kitas asmuo, ar kitaip, kad bet kokia rinkimų proceso informacija yra dezinformacija apie rinkimų procesą,
- b) robotų veikla, kuri yra manipuliacinis ar neautentiškas elgesys, arba neatskleisto roboto naudojimas pažeidžiant 167 skirsnį, vykdoma arba buvo vykdoma anksčiau nustatytoje internetinėje vietoje,

Komisija tokiam laikotarpiui, kurį Komisija laiko tinkamu, gali pateikti nurodymą blokuoti prieigą, kuriuo reikalaujama, kad bet kuris tarpininkavimo paslaugų teikėjas imtųsi pagrįstų veiksmų, kad būtų panaikinta prieiga prie internetinės vietos.

(2) Nepaisant 152 skirsnio 6 dalies reikalavimų, nurodyme pagal šį skirsnį:

- a) pateikiamas Komisijos pareiškimas pagal 3 poskirsnį dėl 1 poskirsnio a punkte nurodytos dezinformacijos apie rinkimų procesą;
- b) asmuo, kuriam skirtas nurodymas, informuojamas, kad jis turi pasirūpinti, kad a punkte nurodytas pareiškimas būtų paskelbtas internetinėje vietoje, nurodytoje pagal Skaitmeninių paslaugų reglamento 9 straipsnio 2 dalies a punkto iv papunktį; ir
- c) asmuo, kuriam skirtas pranešimas, informuojamas apie teisę apskųsti nurodymą pagal 161 skirsnį per 5 dienas nuo jo priėmimo dienos.

(3) 2 poskirsnio a punkte nurodytame pareiškime aiškiai nurodoma:

- a) ar pagal šį skirsnį buvo duotas nurodymas blokuoti prieigą,

- b) motyvų, dėl kurių Komisija priėmė nutartį, santrauka, pateikta pagal Skaitmeninių paslaugų reglamento 9 straipsnio 2 dalies a punkto ii papunktį, ir
 - c) tokia papildoma informacija, kuri gali būti nurodyta pagal 152 skirsnį parengtose gairėse arba kurią Komisija laiko būtina ar tinkama visomis aplinkybėmis.
- (4) Nurodyme taip pat gali būti pateikta tokia papildoma informacija ar pareiškimas, kurie, Komisijos nuomone, yra tinkami atsižvelgiant į visas aplinkybes.
- (5) Šiame skirsnyje „anksčiau nustatyta internetinė buvimo vieta“ – tai internetinė vieta, kurioje per tą patį rinkimų laikotarpį pagal 153, 154, 156 arba 157 skirsnius buvo paskelbtas pranešimas arba nurodymas dėl dviejų ar daugiau atskirų internetinio turinio dalių, kuris yra toks pat kaip ir rinkimų laikotarpis, dėl kurio siūloma pateikti nurodymą blokuoti prieigą.

Pranešimas apie manipuliacinį ar neautentišką elgesį (įskaitant neatskleistą robotų aktyvumą)

157. (1) Jei Komisija, remdamasi turima informacija, įsitikina, kad:

- a) vyksta arba buvo vykdoma robotų veikla, kuri yra manipuliacinis ar neautentiškas elgesys, arba naudojamas neatskleistas robotas, prieštaraujantis 167 skirsniui, ir
- b) pranešimo pateikimas pagal šį poskirsnį yra būtinas siekiant apsaugoti rinkimų ar referendumo teisingumą ar sąžiningumą,

Komisija, nurodydama priežastis, gali paskelbti pranešimą, kuriuo reikalaujama, kad bet kuris tarpininkavimo paslaugų teikėjas paskelbtų pareiškimą, kuriuo visi naudotojai būtų informuojami apie manipuliacinį ar neautentišką elgesį arba neatskleisto roboto naudojimą, prieštaraujantį 167 skirsniui.

(2) Pagal 1 poskirsnį skelbtiname pareiškime:

- a) nurodoma, kad Komisija pagal šį skirsnį paskelbė pranešimą apie robotų veiklą, kuri yra manipuliacinis arba neautentiškas elgesys,
- b) nurodoma, kad šių veiksmų buvo imtasi, nes robotų veikla kelia grėsmę būsimų rinkimų ar referendumo teisingumui ar sąžiningumui;
- c) nurodomi motyvai, dėl kurių Komisija mano, kad visomis aplinkybėmis reikėtų reikalauti paskelbti su veikla susijusį pareiškimą, ir

- d) nurodoma, kad bet kuris fizinis ar juridinis asmuo, kuriam pranešimas daro tiesioginį poveikį, gali apskųsti pranešimą pagal 161 straipsnį per 5 dienas nuo pranešimo pateikimo dienos.
- (3) Kai rinkimų laikotarpiu Komisija įsitikina, kad:
- a) vyko manipuliacinis arba neautentiškas elgesys (įskaitant atvejus, kai toks elgesys susijęs su robotų naudojimu) ir
 - b) pranešimo pateikimas pagal šį poskirsnį yra būtinas siekiant apsaugoti rinkimų ar referendumo teisingumą ar sąžiningumą,

Komisija gali paskelbti pranešimą, kuriuo reikalaujama, kad bet kuris tarpininkavimo paslaugų teikėjas imtųsi pagrįstų veiksmų, kad užkirstų kelią tokiam elgesiui ar naudojimui arba jį uždraustų.

- (4) Nepaisant 152 skirsnio 6 dalies reikalavimų, pranešime pagal 3 poskirsnį turi būti:
- a) nurodoma, kad Komisija pagal šį skirsnį paskelbė pranešimą, kuriuo reikalaujama nutraukti atitinkamą elgesį, nes jis buvo nustatytas kaip manipuliacinis arba neautentiškas,
 - b) teigiama, kad Komisija ėmėsi šių veiksmų, nes nustatyta veikla kelia grėsmę būsimų rinkimų ar referendumo teisingumui ar sąžiningumui,
 - c) pateikiamas Komisijos nuomonės, kad tikslinga reikalauti, kad bet kurioje interneto platformoje reikėjo imtis pagrįstų veiksmų, kad būtų užkirstas kelias tokiam elgesiui ar naudojimui arba jis būtų uždraustas, motyvai, ir
 - d) nurodoma, kad bet kuris fizinis ar juridinis asmuo, kuriam pranešimas daro tiesioginį poveikį, gali apskųsti pranešimą pagal 161 skirsnį per 5 dienas.

Kreipimasis į teismą dėl nurodymo laikytis pranešimo ar nutarties

158. (1) Komisija gali kreiptis į Aukščiausiąją teismą su prašymu priimti nutartį dėl pranešimo arba nurodymo, priimto pagal 153, 154, 155, 156 arba 157 skirsnius, vykdymo.
- (2) Prašymas pagal 1 poskirsnį gali būti pateiktas dėl asmens, esančio už valstybės ribų, kai 153, 154, 155, 156 arba 157 skirsniuose nurodytas pranešimas ar nurodymas yra skirtas tam asmeniui ir yra susijęs su visa, kas buvo padaryta arba nebuvo padaryta pagal tuos skirsnius.

Bendravimas su visuomene

159. (1) Komisija gali tokiu būdu, kurį ji laiko tinkamu, bet kuriuo metu bendrauti su visuomene ar bet kokia visuomenės grupe, kiek tai susiję su klaidinga informacija apie rinkimų procesą, dezinformacija apie rinkimų procesą arba manipuliacinio ar neautentiško elgesio naudojimu.
- (2) Jei Komisija mano, kad rinkimų ar referendumo teisingumui ar sąžiningumui kyla tokia grėsmė, kad reikia atkreipti dėmesį į tokį pavojų, ji gali informuoti visuomenę apie tą grėsmę.
- (3) Komisija, palaikydama ryšius su visuomene pagal 2 poskirsnį, gali nurodyti:
- a) grėsmės pobūdį, šaltinį ir dydį,
 - b) visus veiksmus, kurių Komisija siūlo imtis arba apsvarstyti dėl grėsmės, ir
 - c) rekomendacijas visuomenei ar kitiems susijusiems asmenims.

Viešo pranešimo apie dezinformaciją apie rinkimų procesą, klaidingą informaciją apie rinkimų procesą ir manipuliacinį ar neautentišką elgesį mechanizmas

160. (1) Jeigu asmuo mano, kad tarpininkavimo paslaugų teikėjo paslaugose yra įtariama dezinformacija apie rinkimų procesą, tas asmuo pirmiausia praneša tarpininkavimo paslaugų teikėjui apie įtariamos rinkimų proceso dezinformacijos buvimą jo paslaugose pagal Skaitmeninių paslaugų reglamento 16 straipsnio reikalavimus.
- (2) Nepažeisdama 1 poskirsnio, Komisija savo interneto svetainėje gali numatyti tiesioginę pranešimų teikimo sistemą, kad asmuo galėtų pranešti:
- a) įtariamus dezinformacijos apie rinkimų procesą atvejus, visų pirma rinkimų laikotarpiu arba rinkimų kampanijos laikotarpiu,
 - b) įtarimus apie klaidingą informaciją apie rinkimų procesą bet kuriuo metu, arba
 - c) įtariamą manipuliacinį ar neautentišką elgesį, įskaitant neatskleistą robotų naudojimą, visų pirma rinkimų laikotarpiu arba rinkimų kampanijos laikotarpiu.
- (3) Jei pagal 2 poskirsnį įdiegta tiesioginių ataskaitų teikimo sistema, ji turi būti lengvai prieinama ir patogi naudoti, ir
- a) joje ataskaitas teikti turi būti leidžiama tik elektroninėmis priemonėmis ir

- b) turi būti tokia, kad būtų lengviau teikti pakankamai tiksliai ir tinkamai pagrįstas ataskaitas.
- (4) Kai pagal 2 poskirsnį įdiegiama tiesioginių ataskaitų teikimo sistema, Komisija imasi būtinų priemonių, kad būtų sudarytos sąlygos ir palengvintas ataskaitų, kuriose pateikiama visa ši informacija, teikimas:
- a) pakankamai pagrįstas paaiškinimas, kodėl asmuo arba subjektas teigia, kad atitinkama informacija yra dezinformacija apie rinkimų procesą, klaidinga informacija apie rinkimų procesą arba tam tikrais atvejais manipuliacinis ar neautentiškas elgesys;
 - b) aiški nuoroda į tikslią elektroninę tos informacijos buvimo vietą, pvz., tikslus URL adresas (-ai) atitinkamoje interneto platformoje (-ose), ir prireikus papildoma informacija, pagal kurią galima nustatyti dezinformaciją, klaidingą informaciją arba, atitinkamais atvejais, manipuliacinį ar neautentišką elgesį;
 - c) pranešimą teikiančio asmens vardas, pavardė (pavadinimas) ir el. pašto adresas;
 - d) pareiškimas, kuriuo patvirtinamas pranešimą teikiančio asmens *bona fide* įsitikinimas, kad jame pateikta informacija ir teiginiai yra tikslūs ir išsamūs.
- (5) Jei pagal 2 poskirsnį įdiegiama tiesioginių pranešimų teikimo sistema ir jei taip pateiktoje ataskaitoje pateikiama ją pateikusio asmens elektroninė kontaktinė informacija, Komisija nepagrįstai nedelsdama tam asmeniui išsiunčia pranešimo gavimo patvirtinimą.
- (6) Kai pagal 2 poskirsnį sukuriama tiesioginių ataskaitų teikimo sistema, Komisija visas gautas ataskaitas tvarko ir sprendimus dėl informacijos, su kuria tos ataskaitos yra susijusios, priima laiku, kruopščiai, ne savavališkai ir objektyviai.

4 SKYRIUS.

Procesinės teisės

Apeliacinis skundas apeliaciniam komitetui

161. (1) Komisija kartais įsteigia apeliacinį komitetą, kurį sudaro vienas ar daugiau Komisijos narių ir kuris yra nepriklausomas nuo sprendimą priimančios institucijos.

- (2) a) Apeliacinį skundą apeliacinei kolegijai dėl pranešimo ar nurodymo, priimtų pagal 153, 154, 155, 156 arba 157 skirsnius, galima paduoti ne vėliau kaip per 5 dienas nuo pranešimo ar nurodymo priėmimo dienos, tačiau apeliacinio skundo padavimas neturi įtakos pranešimo ar nurodymo veikimui, kol nėra priimtas sprendimas dėl skundo, išskyrus atvejus, kai apeliacinis komitetas nusprendžia kitaip.
 - b) Apeliacinį skundą pagal a punktą gali pateikti:
 - i) bet kuris fizinis ar juridinis asmuo, kuriam pranešimas ar nurodymas daro tiesioginį poveikį, arba
 - ii) tarpininkavimo paslaugos teikėjas.
 - c) Apeliacinis skundas nepriimama, išskyrus atvejus, kai jį pateikė fizinis asmuo (savo arba nurodyto juridinio asmens vardu) ir toks fizinis asmuo pateikia tokią informaciją, kurią gali nurodyti Komisija.
- (3) Apeliacinis skundas pagal 2 poskirsnį:
- a) parengiamas raštu per tuo tikslu Komisijos interneto svetainėje pateiktą portalą,
 - b) nurodo visus apeliacinio skundo pagrindus ir pateikia apeliaciniam komitetui visus dokumentus ir įrodymus, kuriais ketinama remtis šiems pagrindimams pagrįsti, ir
 - c) adresuojamas apeliacinio komiteto pirmininkui ir įteikiamas arba siunčiamas taip, kad pirmininką pasiektų per 2 poskirsnyje nurodytą laikotarpį.
- (4) Apeliacinis komitetas priima sprendimą dėl apeliacinio skundo nerengdamas žodinio nagrinėjimo, išskyrus atvejus, kai, atsižvelgdamas į konkrečias apeliacinio skundo aplinkybes, jis mano, kad būtina surengti žodinį bylos nagrinėjimą, kad apeliacinis skundas būtų tinkamai ir teisingai išnagrinėtas.
- (5) Komisija gali nustatyti tokias taisykles ir nustatyti tokias procedūras, susijusias su apeliacinių skundų nagrinėjimu ir žodiniu nagrinėjimu, jei ji mano esant reikalinga, ir paskelbia šias taisykles ir procedūras Komisijos arba jos vardu tvarkomoje interneto svetainėje.
- (6) Apeliacinį skundą pagal šį skirsnį nagrinėja apeliacinis komitetas arba nurodytas apeliacinio komiteto narys ar nariai, kuriuos apeliacinis komitetas gali paskirti nagrinėti apeliacinį skundą.

- (7) Apeliacinis komitetas gali savo nuožiūra spręsti dėl žodinio bylos nagrinėjimo pagal šį skirsnį ir jį rengia arba užtikrina, kad posėdis vyktų greitai ir be nepagrįstų formalumų.
- (8) Apeliacinis komitetas, nagrinėdamas apeliacinį skundą pagal šį skirsnį:
 - a) apsvarsto apeliacinio skundo pagrindus, nurodytus 3 poskirsnio b punkte,
 - b) apsvarsto pranešimą ar nurodymą ir bet kokią kitą informaciją, susijusią su pranešimu apie nurodymą, kuris (-i), apeliacinio komiteto nuomone, gali būti svarbus (-i) jam (-ai) nustatyti, ir
 - c) jei mano, kad tai yra būtina ar tikslinga siekiant teisingai ir tinkamai išnagrinėti skundą, gali atsižvelgti į tokius pareiškimus, dokumentus ar įrodymus, kurie nėra nurodyti pranešime ar nurodyme, kuriuos apeliacinis komitetas laiko tinkamais.
- (9) Nagrinėdamas apeliacinį skundą pagal šį skirsnį, apeliacinis komitetas, įsitikinęs, kad tai yra pagrįsta, gali:
 - a) patvirtinti pranešimą arba nurodymą,
 - b) pakeisti pranešimą ar nurodymą tokiomis sąlygomis, kurios, jo nuomone, yra tinkamos, arba
 - c) atšaukti pranešimą arba nurodymą.
- (10) Jeigu apeliacinis komitetas, gavęs apeliacinį skundą, pakeičia pranešimą ar nurodymą, pakeistas pranešimas arba nurodymas įsigalioja iš karto išnagrinėjus apeliacinį skundą.
- (11) Siekdamas užtikrinti veiksmingą, teisingą ir laiku vykstantį apeliacinio skundo nagrinėjimą, apeliacinis komitetas gali nustatyti apeliacinio skundo nagrinėjimo tvarką.
- (12) Apeliacinis komitetas per prašyme nurodytą laikotarpį gali raštu prašyti bet kurio asmens pateikti informaciją, kurios jis pagrįstai gali reikalauti, kad galėtų vykdyti savo funkcijas pagal šį skirsnį.
- (13) Apeliacinio skundo pateikimas kito asmens vardu, melagingu vardu arba bendrovės vardu be tos bendrovės direktorių sutikimo (arba kaip gali būti numatyta bendrovės įstatuose) yra teisės pažeidimas.

- (14) Apeliacinis skundas išnagrinėjamas ir priimamas iš karto, kai tik praktiškai įmanoma.

Teisminė peržiūra

162. Jokia šios dalies nuostata nėra aiškinama kaip ribojanti asmens, kuriam turi įtakos Komisijos sprendimas, teisę kreiptis į Aukščiausiąjį teismą, kad šis pateiktų prašymą dėl teisminės peržiūros.

5 SKYRIUS.

Elgesio kodeksai

Elgesio kodeksai

163. (1) a) Komisija gali skelbti elgesio kodeksus dėl internete skelbiamos informacijos apie rinkimų procesą.
- b) Pagal a punktą paskelbtas kodeksas kuo greičiau pateikiamas abiem Irachto rūmams.
- (2) 1 poskirsnyje nurodytas kodeksas gali būti skirtas:
- a) tarpininkavimo paslaugos teikėjui;
- b) kandidatui rinkimuose;
- c) politinei partijai;
- d) bet kokiam kitam asmeniui.
- (3) Prieš paskelbdama elgesio kodeksą pagal 1 poskirsnį, Komisija gali konsultuotis su Patariamąja taryba, suinteresuotųjų subjektų taryba ar bet kuria kita tuo tikslu Komisijos sušaukta grupe.
- (4) Pagal 1 poskirsnį paskelbtas elgesio kodeksas galioja tik nustatytą rinkimų kampanijos laikotarpį.
- (5) Komisija gali nustatyti, ar elgesio kodeksas yra neprivalomas ar privalomas elgesio kodeksas.
- (6) Prieš paskelbdama elgesio kodeksą pagal 1 poskirsnį, Komisija atsižvelgia į:
- a) būtinybę apsaugoti demokratines vertybes visuomenėje;
- b) viešąjį interesą turėti gerai informuotą rinkėją;

- c) klaidingos informacijos ir dezinformacijos keliamą grėsmę demokratinėms vertybėms;
 - d) teisę į saviraiškos laisvę;
 - e) teisę į asociacijų laisvę;
 - f) proporcingumo principą;
 - g) teisę į įsisteigimo laisvę pagal ES teisę; ir
 - h) laisvę teikti paslaugas pagal ES teisę.
- (7) Jei, Komisijos nuomone, asmuo, kuriam skirtas privalomas elgesio kodeksas, nesilaiko arba nesilaikė šio kodekso, Komisija gali kreiptis į Aukščiausiąjį Teismą, kad šis priimtų nutartį, įpareigojančią asmenį laikytis šio kodekso, o Teismas, kaip jam atrodo tinkama, gali priimti arba atsisakyti priimti tokį nurodymą.

6 SKYRIUS.

Konsultacijos

Komisijos konsultacijos

164. (1) Komisija, jei mano, kad tai tikslinga jos funkcijoms pagal šią dalį vykdyti, gali konsultuotis ir atsižvelgti į bet kokią informaciją, gautą iš:
- a) Duomenų apsaugos komisijos,
 - b) An Garda Síochána (nacionalinių policijos pajėgų),
 - c) Žiniasklaidos komisijos, arba
 - d) aplinkos, klimato ir ryšių ministro, veikiančio kaip kompetentinga institucija pagal 2018 m. Europos Sąjungos reglamentus (Priemonės aukštam bendram tinklų ir informacinių sistemų saugumo lygiui užtikrinti) (2018 m. S.I. Nr. 360).
- (2) Jei:
- a) Duomenų apsaugos komisija,
 - b) An Garda Síochána (nacionalinės policijos pajėgos),

- c) Žiniasklaidos komisija, arba
- d) aplinkos, klimato ir ryšių ministras, veikiantis kaip kompetentinga institucija pagal 2018 m. Europos Sąjungos reglamentus (Priemonės aukštam bendram tinklų ir informacinių sistemų saugumo lygiui užtikrinti) (2018 m. S.I. Nr. 360),

gauna arba sužino informaciją apie veiklą ar tendencijas, kurios gali turėti įtakos rinkimų ar referendumo teisingumui ar sąžiningumui, institucija arba d punkte nurodytas ministras nedelsdami praneša Komisijai apie minėtą informaciją, veiklą ar tendencijas.

7 SKYRIUS.

Nusikalstamos veikos ir sankcijos

Nusikalstama veika, susijusi su pranešimo arba nurodymo, priimto pagal 153–157 skirsnius, nesilaikymu

165. (1) Bet kurio asmens nesilaikymas pranešimo ar nurodymo, priimto pagal 153, 154, 155, 156 arba 157 skirsnius, neatsižvelgiant į tai, ar tas pranešimas ar nurodymas skirtas asmeniui valstybėje, ar už jos ribų, laikoma nusikalstama veika.
- (2) Asmuo, pripažintas kaltu padaręs šiame skirsnyje numatytą nusikalstamą veiką, atsako:
- a) sumariniame procese, skiriama A klasės bauda arba įkalinimas iki 12 mėnesių arba abi bausmės, arba,
 - b) pagal kaltinamąjį nuosprendį skiriama bauda arba įkalinimas iki 5 metų, arba abi bausmės.

Dezinformacijos apie rinkimų procesą nusikalstama veika

166. (1) Asmuo, kuris rinkimų laikotarpiu ar rinkimų kampanijos laikotarpiu, siekdamas daryti įtaką rinkimų ar referendumo rezultatams arba kištis į tų rinkimų ar referendumo teisingumą ar sąžiningumą, rengia, skelbia arba reklamuoja internete:
- a) melagingą informaciją apie kandidato pasitraukimą iš rinkimų,
 - b) melagingą faktų pareiškimą, kuriuo siekiama, kad vienas ar keli rinkėjai susilaikytų nuo balsavimo rinkimuose ar referendume,

- c) melagingą pareiškimą, kuriuo siekiama paskatinti vieną ar daugiau rinkėjų netyčia sugadinti savo balsavimo biuletenius per rinkimus ar referendumą,
- d) pareiškimą internete, kuris tariamai yra iš kito asmens;
- e) dezinformaciją apie rinkimų procesą, arba
- f) manipuliacinį arba neautentišką elgesį,

yra kaltas dėl nusikalstamos veikos, išskyrus atvejus, kai tas asmuo gali įrodyti, kad jis turėjo pagrįstų priežasčių tikėti ir manė, kad pareiškimas yra teisingas.

- (2) Asmuo, pripažintas kaltu padaręs šiame skirsnyje numatytą nusikalstamą veiką, atsako:
 - (a) sumariniame procese, skiriama A klasės bauda arba įkalinimas iki 12 mėnesių arba abi bausmės, arba,
 - (b) pagal kaltinamąjį nuosprendį skiriama bauda arba įkalinimas iki 5 metų, arba abi bausmės.

Nusikalstama veika, susijusi su neatskleisto roboto naudojimu siekiant suklaidinti rinkimuose ar referendume arba daryti jiems įtaką

167. (1) Bet kuris asmuo, kuris sąmoningai naudoja robotą arba sukelia jo naudojimą tokiu būdu, kad sukurtų daugialypę veiklą internete, kuri:

- (a) yra skirta daryti įtaką rinkimų ar referendumo rezultatams, arba
- (b) suprojektuota arba skirta suklaidinti žmones dėl roboto dirbtinės tapatybės, arba
- (c) gali padaryti žalą visuomenei,

laikomas padaręs teisės pažeidimą.

- (2) Vykstant procesui dėl šiame skirsnyje nurodytos nusikalstamos veikos asmuo turi įrodyti, kad atitinkamo roboto naudojimas buvo atskleistas aiškiai, pastebimai ir pagrįstai siekiant informuoti asmenis, su kuriais tas robotas sąveikavo, bendravo arba buvo skirtas sąveikauti ar bendrauti, kad jis yra robotas.
- (3) Asmuo, pripažintas kaltu padaręs šiame skirsnyje numatytą nusikalstamą veiką, atsako:

- a) sumariniam procese, skiriama A klasės bauda arba įkalinimas iki 12 mėnesių arba abi bausmės, arba,
- b) pagal kaltinamąjį nuosprendį skiriama bauda arba įkalinimas iki 5 metų, arba abi bausmės.

Nusikalstama veika, susijusi su interneto platformose nustatytų pareigų nevykdymu

168. -

Baudžiamasis persekiojimas

169. (1) Atsižvelgiant į 2 poskirsnį, Komisija gali pradėti supaprastintą procesą dėl šioje dalyje nurodytos nusikalstamos veikos ir patraukti baudžiamojon atsakomybėn.
- (2) Procesas dėl nusikalstamos veikos pagal šią dalį pradedamas tik prokuratūrų direktoriaus iniciatyva arba gavus jo sutikimą.
 - (3) Nepaisant 1851 m. „Petty Sessions“ (magistratų teismo) (Airija) įstatymo 10 skirsnio 4 poskirsnio, supaprastintas procesas dėl šioje dalyje nurodytos nusikalstamos veikos gali būti pradėtas per dvejus metus nuo nusikalstamos veikos padarymo arba tariamo padarymo dienos.
 - (4) Jei teisės pažeidimą pagal šią dalį padaro juridinis asmuo ir yra įrodyta, kad jis padarytas pritariant arba neprieštaraujant bet kokiam asmeniui arba laikytinas padarytu dėl bet kokio asmens, kuris yra direktorius, vadovas, sekretorius ar kitas juridinio asmens atsakingas pareigas einantis darbuotojas arba asmuo, kuris turėjo eiti bet kurias tokias pareigas, tyčinio aplaidumo, tas asmuo, taip pat juridinis asmuo yra kaltas dėl teisės pažeidimo, ir jiems taikomos tokios teisminės procedūros bei jie baudžiami taip, kaip būtų baudžiami padarę pirmiau minėtą teisės pažeidimą.
 - (5) Jei juridinio asmens reikalus tvarko jo nariai, 4 poskirsnis taikomas nario veiksmams ir išpareigojimų nevykdymui, kalbant apie jo atliekamas vadovo funkcijas, taip, kaip jie būtų taikomi jam esant juridinio asmens direktoriumi arba vadovu.
 - (6) a) Jeigu asmuo pripažįstamas kaltu dėl teisės pažeidimo pagal šią dalį, teismas, įsitikinęs, kad tam yra pagrįstų priežasčių, gali įpareigoti asmenį atlyginti prokuratūrai teismo apskaičiuotas išlaidas, susijusias su teisės pažeidimo tyrimu, nustatymu ir baudžiamuoju persekiojimu už jį, įskaitant bet kokios Komisijai ar įgaliojamam pareigūnui pateiktos informacijos nagrinėjimo išlaidas ir išlaidas.
 - b) Nutartis dėl bylinėjimosi išlaidų, nurodytų a punkte, yra papildoma bauda ar nuobauda, kurią teismas gali skirti, o ne baudos pakaitalas.

Ekstrateritorialumas

170. (1) Asmuo, kuris už valstybės ribų:

- (a) atlieka veiksma arba neatlieka veiksmo, kuris, jei jis būtų atliktas arba nebūtų atliktas valstybėje, būtų laikomas nusikalstama veika pagal 165 skirsnį, arba
- (b) atlieka veiksma, kuris, jei būtų padaryta valstybėje, būtų laikomas nusikalstama veika pagal 166 arba 167 skirsnį,

laikomas padaręs teisės pažeidimą.

- (2) Asmuo, kaltas padaręs šiame skirsnyje nurodytą nusikalstamą veika, baudžiamas bausme, kuri jam būtų buvusi paskirta, jei jis būtų atlikęs veiksma arba neatlikęs veiksmo, kuris laikomas nusikalstama veika valstybėje.
- (3) Procesas dėl 1 poskirsnyje nurodytos nusikalstamos veikos gali būti vykdomas bet kurioje valstybėje, o nusikalstama veika visais šalutiniais tikslais gali būti laikoma padaryta toje vietoje.
- (4) Kai asmuo kaltinamas padaręs nusikalstamą veika pagal šį skirsnį, negali būti pradėtas joks kitas procesas (išskyrus kardomąjį kalinimą arba užstatą), išskyrus atvejus, kai jį vykdo prokuratūros direktorius arba jis sutinka.

8 SKYRIUS.

Kita

Imunitetas nuo teismų jurisdikcijos

171. (1) Komisija vykdo savo pareigas pagal šią dalį *bona fide* visuomenės bei rinkėjų apskritai labui, atsižvelgdama į turimus išteklius, ir ji negali būti teisiama vien dėl tariamo tokių pareigų nevykdymo.
- (2) Joks veiksmas negali būti asmeniškai nukreiptas prieš bet kokį Komisijos narį dėl jo veiksmų ar neveikimo vykdam savo pareigas pagal šią dalį.

Pranešimų arba nurodymų įteikimas

172. Pranešimas arba nurodymas, priimtas pagal 153, 154, 155, 156 arba 157 skirsnius, įteikiamas pagal 142 skirsnį.

Pagrindinio įstatymo 5 dalies peržiūra

172A. (1) Komisija pradeda šios dalies veikimo peržiūrą ne vėliau kaip praėjus trejiems metams nuo šio skirsnio taikymo pradžios.

- (2) Komisija ne vėliau kaip per 12 mėnesių nuo 1 poskirsnyje nurodytos peržiūros pradžios pateikia ministrui ataskaitą apie peržiūros išvadas pagal 1 poskirsnį.
- (3) Į ataskaitą pagal 2 poskirsnį gali būti įtrauktos rekomendacijos, kurias Komisija laiko tinkamomis siekiant išlaikyti arba pagerinti šios dalies veikimą.